

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-2020/19-B

Název	Gymnázium Dr. Karla Polesného Znojmo, příspěvková organizace
Sídlo	náměstí Komenského 945/4, 669 75 Znojmo
E-mail	gkp@gymzn.cz
IČ	49438867
Identifikátor	600015700
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Jiří Peroutka
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	náměstí Komenského 945/4, Znojmo
Termín inspekční činnosti	3. – 6. 12. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium Dr. Karla Polesného, příspěvková organizace vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Vzdělávání je realizováno ve třech oborech a to: 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium), 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium), 79-43-K/61 Dvojjazyčné gymnázium (šestileté studium), což je obor, který nahradil obor 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce, který v letošním školním roce dobíhá v 5. a 6. ročníku oboru. Vzdělávání probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) a koncepce dvojjazyčného studia je výsledkem spolupráce Ministerstva školství ČR a Ministerstva školství Rakouska. Ve vyšších ročnících tohoto studia jsou vybrané předměty vyučovány v německém jazyce.

Ve školním roce 2019/2020 se k 30. 9. 2019 ve škole vzdělávalo 614 žáků. Od poslední inspekční činnosti došlo k poklesu žáků (v roce 2011 – 707 žáků). Škola v době inspekční činnosti vzdělávala 29 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), pro 8 z nich vypracovala individuální vzdělávací plán a 4 žáci jsou zařazeni mezi mimořádně nadané.

Vzdělávání probíhá v budově školy s bezbariérovým přístupem, kde mají žáci zároveň možnost školního stravování. Součástí budovy je i zázemí pro převážnou část výuky tělesné výchovy. Škola průběžně realizuje investiční akce na revitalizaci a modernizaci objektu. Zároveň vybavuje učebny novým nábytkem a technikou, doplňuje sbírky a sportovní vybavení. V letošním roce škola oslavila 100. výročí od svého založení a uskutečnila řadu akcí pro bývalé absolventy i veřejnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má vypracovanou jasnou a srozumitelnou koncepci svého rozvoje. Reálně nastavené cíle rozvoje školy s nástroji k jejich naplnění odpovídají jejímu aktuálnímu stavu a potřebám. S koncepčními záměry, které zpracoval ředitel, byl v rámci jednání o obhájení vedoucího pracovního místa seznámen zřizovatel školy.

Vedení školy vytváří dostatek vhodných příležitostí pro vzájemnou spolupráci pedagogů a spolupráci se zákonnými zástupci žáků i rodiči žáků zletilých. Při řízení pedagogického procesu vedení školy účelně využívá metodické orgány, které jsou ustanoveny pro všechny předměty, a hlavní náplní činnosti je vyhodnocování naplňování ŠVP, úspěchů žáků, realizací soutěží a pozornost je věnována také dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP).

Kontrolní systém je zaměřen do všech oblastí činnosti školy a probíhá na základě podrobného plánu. Kontrolní činnost realizovaná ředitelem školy a jeho zástupci byla sice systematická, ale chyběla důslednost vedení školy sledovat inovace ŠVP v souvislosti se změnami rámcových vzdělávacích programů. Kontrola vzdělávacího procesu je v letošním školním roce zaměřena na výuku v prvních ročnících a výuku cizích jazyků. Z předložených hospitačních záznamů není však zřejmé, jak je s výsledkem hospitace seznámen vyučující a jaká jsou přijata případná opatření ke zkvalitnění výuky.

Škola v náležitém rozsahu a vhodnou formou informuje o oborech vzdělání, podmínkách studia, organizaci přijímacího řízení a kritériích přijetí. Pro předávání informací ve škole i mimo ni je využíván vlastní informační elektronický systém, který byl vytvořen na základě vlastních potřeb a požadavků.

Vzdělávání ve škole je zabezpečeno účelně složeným pedagogickým sborem, vyučující jsou odborně kvalifikovaní a jejich odbornost přímo souvisí s charakterem vyučovaných předmětů. Pro zajištění specializovaných činností je cíleně využíváno kvalifikovaných

pedagogických pracovníků. DVPP probíhalo na základě plánu zpracovaného vedením školy a bylo zaměřeno na prohlubování odbornosti jednotlivých pedagogických pracovníků, rozvoj jejich osobnosti i dovedností v oblasti jazykového vzdělávání. Efektivita využití poznatků vyučujících ze vzdělávání a jejich aplikace ve výuce se na kvalitě vzdělávání žáků projevila rozdílnou mírou. Ve sledovaných hodinách nebyly vždy získané znalosti a zkušenosti vyučujících související především s účelným využitím inovativních a aktivizujících metod a forem výuky dostatečně aplikovány.

Činnost školního poradenského pracoviště dobře zabezpečují výchovná poradkyně a školní metodik prevence. Odpovídající pozornost věnují ve spolupráci s ostatními pedagogy zabezpečení vzdělávání žáků se SVP a mimořádně nadaných žáků. V rámci kariérového poradenství mají možnost se žáci účastnit mnoha aktivit k výběru vhodného dalšího studia. Projevy rizikového chování žáků škola sleduje a analyzuje. Nejvíce se potýká s problémy vzájemných vztahů mezi žáky. Vytváření pozitivního klimatu v třídních kolektivech podporuje realizací adaptačních programů, preventivních aktivit vhodně zaměřených vzhledem k věku a potřebám žáků v průběhu celého vzdělávání. Některá z témat prevence nežádoucího chování žáků škola vhodně zařadila do výuky jednotlivých předmětů (právní vědomí, zdravý životní styl, návykové látky).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Metodické a didaktické vedení sledovaných hodin nevykazovalo výraznější rozdíly mezi výukou na nižším a vyšším gymnáziu. Žáci na všech stupních gymnázia prokazovali většinou velmi dobrou úroveň získaných vědomostí a dovedností, což koresponduje s jejich dosahovanými výsledky. Vyučovací hodiny byly založeny na vstřícné komunikaci a vzájemném respektu mezi učiteli a žáky. Pozitivem sledované výuky byla příjemná pracovní atmosféra a podnětné prostředí. V některých hodinách vyučující dostatečně nepracovali s cíli vyučovacího obsahu, nevedli žáky k hodnocení vlastního pokroku a zvládnutí probíraného učiva. Ve výuce bylo zřejmé, že žáci neměli obavu vyjádřit vlastní názor, úspěšně prezentovali osvojené předmětové znalosti i vědomosti z jiných vyučovacích předmětů. Při výkladu nového učiva často využívali mezipředmětové vazby doplněné o zajímavosti, výrazně motivační účinek mělo uvádění poznatků do širších souvislostí s poukazováním na jejich uplatnění v praxi. Vyučující dokázali využít u žáků již dříve osvojených znalostí, které byly dále rozvíjeny a rozšiřovány. Žáci sami pak dokázali vyvozovat souvislosti a kriticky promýšlet další vývoj či řešení problému. Pouze někteří vyučující cíleně zařazovali práci s chybou a poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu využitelnou k dalšímu učení. Příležitosti pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení učitelé vytvářeli spíše sporadicky. Vyučující respektovali pracovní tempo žáků, obsahová diferenciací výuky vzhledem k jejich individuálním vzdělávacím potřebám byla však uplatněna jen ojediněle. Ve výuce často chyběla nabídka náročnějších úkolů pro nadanější žáky, jejichž potenciál nebyl plně využíván. Určitá míra profesní autonomie a erudice některých pedagogů se promítala ve způsobu vedení výuky (zaujetí pro vyučovací předmět, důraz na obsah témat, detailní výklad).

Různorodost činností a střídání aktivit v hodinách **německého jazyka** vedlo k rovnoměrnému rozvoji produktivních a receptivních dovedností žáků, k upevňování gramatických struktur i obohacení slovní zásoby. Žáci měli dostatečný prostor pro vlastní mluvní vyjádření a správné osvojování fonetické stránky jazyka. Jejich sociální a osobnostní projevy byly kultivované. Žáci prokazovali schopnost uplatnit své znalosti gramatických jevů a slovní zásobu v běžných situacích. V dialogu i v diskusi ve skupině žáci projevovali

velmi dobrou úroveň jazykových kompetencí. Pozitivním znakem bylo rovněž důsledné užívání cílového jazyka vyučujícími i žáky.

Hodiny **anglického a českého jazyka** měly úroveň rozdílnou. Více přínosnější se jevil vyučovací proces, během kterého byli žáci dobře motivováni k jednotlivým činnostem, aktivně se účastnili prací ve dvojicích, ve skupinách, měli možnost řešit problémové úkoly, diskutovat, pracovat s textem, projevovat a obhajovat své názory. Učivo si osvojovali v souvislostech, v návaznosti na již získané vědomosti a dovednosti, v kontextu se svými zkušenostmi z reálného života. Učitelé vedli žáky k práci s chybou a velmi dobře podporovali rozvoj jejich komunikativních a sociálních dovedností. Méně efektivní se jevily vyučovací hodiny založené pouze na frontálním způsobu výuky, pasivním předáváním a osvojováním si nových poznatků a dovedností. Vyučující často uplatňovali pouze výklad nového učiva nebo řízený rozhovor, doplněný samostatnou prací žáků. Vzdělávání vyučující cíleně podpořili pracovními listy, didaktickou technikou (pouze ze strany pedagogů) a prezentacemi. V průběhu vzdělávání poskytovali žákům zpětnou vazbu, hodnotili jejich aktuální výkony, ale nevyužívali formativního hodnocení vzhledem k jejich individuálnímu učebnímu pokroku.

Obsahová náplň sledovaných hodin předmětu **informační a výpočetní technika** byla vhodně zaměřena především na správné chápání a užívání pojmů z dané oblasti a praktické zvládnutí základních dovedností při práci s textem i počítačovou grafikou. Výklad učiva byl kombinován se samostatnou prací žáků, kterým učitelé účinně pomáhali podle jejich individuálních potřeb. Srozumitelné a věcně prezentované učivo vedlo žáky k využívání získaných poznatků při reálných činnostech. Zadávanými úkoly vyučující směřovali zejména k podpoře digitální gramotnosti žáků a rozvoji kompetencí k učení a řešení problémů.

Ve **společenskovědních předmětech** byli žáci vedeni k práci s informacemi, využití znalostí získaných z reálných zkušeností, k jejich kritickému hodnocení a aplikaci vědomostí nových. Sledovaná výuka byla ze strany učitelů promyšlená, směřovala k vytyčenému cíli, který však nebyl vždy jednoznačně formulován. Chybějící motivace a volené metody a formy výuky se promítly ve spíše pasivním přístupu většiny žáků. Rezervy byly v organizaci závěrů hodin, kde se učitelé nevěnovali shrnutí a upevňování probíraného učiva.

Ve sledovaných hodinách **tělesné výchovy** byly voleny pestré aktivity rozvíjející zejména obratnost a prostorovou orientaci. V jedné z hodin však nebyl dodržen správný metodický postup vzhledem k realizovaným aktivitám a cílům hodiny. Rozcvička vedená samotnými žáky nevedla k efektivnímu rozcvičení, upevnění návyku správného držení těla, dýchání a nedostatečná byla i práce s chybou.

Vyučovací hodiny **přírodovědných předmětů a matematiky** rozvíjely a prohlubovaly především dovednosti a znalosti, méně se učitelé věnovali rozvíjení sociální gramotnosti žáků. V úvodu hodin většina pedagogů seznamovala žáky s obsahem hodiny, ojediněle s konkrétními cíli. V hodinách byly účelně využity učební pomůcky a didaktická technika. Převažovala frontální výuka, která byla v některých hodinách doplněna samostatnou prací žáků nebo prací ve skupinkách. Ve většině hodin byl obsah učiva kvalitně propojován se znalostmi a dovednostmi žáků z běžného života s dostatečným prostorem pro pochopení jednotlivých souvislostí. V některých hodinách žáci pracovali s informační technikou, údaje získávali z internetových zdrojů. Žáci byli vhodně a cíleně vedeni k dodržování správné terminologie.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nastavený systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků využívá převážně běžné evaluační nástroje, jako je písemné, ústní, případně praktické ověřování žákovských znalostí a dovedností. Škola informuje zákonné zástupce o prospěchu a chování žáků prostřednictvím informačního systému, dále na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích s jednotlivými vyučujícími.

Škola se zabývá výsledky vzdělávání a chování žáků na jednáních pedagogické rady i na jednáních předmětových komisí, ale nemá dostatečně propracovaný systém předcházení školní neúspěšnosti, dostatečně neanalyzuje průběžné pokroky jednotlivých žáků vzhledem k jejich individuálním možnostem a vzdělávacím potřebám.

Výsledky vzdělávání žáků v posledních dvou letech měly vyrovnanou úroveň. Za poslední dva školní roky prospělo s vyznamenáním na konci ročníku cca 33% žáků a 1% neprospělo, snížená známka z chování nebyla udělena. Stejnou úroveň si udržuje i celkový počet zameškaných hodin. Maturitní zkoušku složilo v loňském roce 107 žáků, z toho 6 uspělo až v podzimním termínu.

Škola má licenci a proškolené lektory na hodnocení mezinárodních zkoušek Österreichisches Sprachdiplom Deutsch – Rakouského jazykového diplomu, čehož v uplynulých dvou letech využili žáci a 125 z nich vykonalo zkoušky úrovně B1 – C2. Škola žákům vytváří vhodné podmínky pro zapojení do soutěží a olympiád. Žáci se pravidelně účastní řady oborových soutěží, ve kterých dosahují vynikajících umístění na krajské úrovni, např. olympiáda z německého jazyka, zeměpisná olympiáda, biologická olympiáda. Také v soutěži středoškolská odborná činnost škola uspěla ziskem 1. místa v celostátním kole v oboru Ekonomika a řízení. Pro školy s rozšířenou výukou německého jazyka je pravidelně organizována soutěž Deutsch als Fremdsprache, kde nejlepší řešitelé, každoročně jsou mezi nimi žáci školy, získávají třídní až týdenní stipendijní pobyt v Německu. V soutěži pro mladé spisovatele Skrytá paměť Moravy škola obsadila první tři místa v celostátním kole. Také ve sportovních soutěžích žáci dosahují dobrých výsledků. Vloni se škola poprvé účastnila 48. ročníku Evropského studentského sportovního festivalu v Geislingenu (Europäisches Schulsportfest 2018 in Geislingen), kde velmi dobře uspěla.

O mimoškolních aktivitách, úspěších školy je veřejnost pravidelně informována v regionálním tisku a prostřednictvím internetových stránek. Škola se zaměřuje na rozvoj všech požadovaných kompetencí, ale důležitou roli klade na rozvoj jazykových kompetencí a to ve všech oborech vzdělávání. Rozvoj cizojazyčné komunikace je podpořen mimo jiné aktivní spoluprací se zahraničními partnery, která má pozitivní dopad na výsledky vzdělávání. Škola již řadu let udržuje kontakty se zahraničními partnerskými školami v Rakousku a Německu a v rámci bilingvní formy studia se uskutečňuje řada zahraničních exkurzí a jazykových pobytů. Zapojením školy do značného množství projektů mají žáci, možnost zejména při zahraničních výměnných pobytech si cíleně upevňovat a rozvíjet své komunikační dovednosti v cizím jazyce. Již několik let se konají také pravidelné výměnné akce se školou v italském Trentu, které jsou zaměřené jak na efektivní rozvoj komunikačních dovedností, tak i na sportovní soutěžení. Důležitým a ke studiu podněcujícím prvkem je spolupráce s vysokými školami, Masarykovou univerzitou v Brně a Univerzitou Palackého v Olomouci, jejichž studenti formou odborných přednášek a seminářů motivují žáky školy a zároveň prohlubují jejich znalosti. Významnou pomoc zejména v oblasti financování některých aktivit poskytuje žákům školy Sdružení rodičů.

Závěry

Vývoj školy

- Revitalizace budovy měla pozitivní dopad na hospodaření školy
- Počet žáků ve škole se od poslední inspekční činnosti v roce 2011 průběžně snižuje

Silné stránky

- Partnerská spolupráce má pozitivní dopad na kvalitu vzdělávání i rozvoj sociálních kompetencí žáků
- Zapojením školy do velkého množství projektů mají žáci možnost zúčastnit se zahraničních výměnných pobytů, což je přínosem pro rozvoj jejich cizojazyčné komunikace

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a hospitační činnost vedení školy není ve všech oblastech efektivně využívána ve prospěch zkvalitnění vzdělávacího procesu
- Ve sledované výuce nebylo dostatečně diferencováno učivo ve vztahu k individuálním možnostem a schopnostem všech žáků
- Vyučující v menší míře vedli žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat výuku vzhledem ke schopnostem, učebnímu pokroku a individuálním potřebám jednotlivých žáků, vést je k formulování vlastních cílů a hodnocení jejich dosažení.
- Hospitační činnost zaměřit především na využití inovativních a aktivizujících metod a forem výuky, organizaci výuky, sebehodnocení a vzájemné hodnocení

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení o obsazení pracovního místa ředitele školy čj. JMK 87408/2018 od 1. 8. 2018 na dobu neurčitou
2. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 12. 2019
3. M8 Výkaz o střední škole podle stavu k 30. 9. 2019 ze dne 3. 10. 2019
4. Zápisy z jednání pedagogické rady, ve školním roce 2018/2019, 2019/2020
5. Plán kontrolní činnosti, bez uvedení data
6. Plán kontrol 2019/2020
7. Zápis o provedené kontrole, školní rok 2019/2020
8. Plán hospitací, školní rok 2019/2020
9. Záznamy z hospitační činnosti
10. Rozvrhy hodin tříd a učitelů ve školním roce 2019/2020
11. Hodnocení koncepčních záměrů školy 29. 8. 2018
12. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2019/2020
13. Z-017-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018 Školní jídelna ze dne 5. 11. 2019
14. Školní řád čj. GKPZN 337/2018 ze dne 3. 9. 2018
15. Elektronické třídní knihy a elektronická matrika vedená ve školním systému
16. Výroční zprávy o činnosti školy 2017/2018, 2018/2019
17. Organizační řád školy čj. 0488/2018 ze dne 30. 8. 2019
18. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků
19. Dokumentace ke kontrole školního stravování
20. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2019/2020
21. Dokumentace žáků se SVP ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
22. Žákovské písemnosti (vzorek)
23. Dokumentace k přijímacímu řízení pro školní rok 2019/2020 (vzorek)
24. Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium, motivační název Gymnázium - tradice a kvalita pro život v Evropě, platný od 2. září 2019
25. Školní vzdělávací program pro dvojjazyčné gymnázium, motivační název Gymnázium – tradice a kvalita pro život v Evropě, platný od 2. září 2019
26. Školní vzdělávací program pro osmileté gymnázium, motivační název Gymnázium - tradice a kvalita pro život v Evropě, platný od 2. září 2019
27. Seznamy žáků jednotlivých tříd platné ve školním roce 2019/2020
28. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020
29. Webové stránky školy
30. Výsledky standardizovaného dotazníkového šetření České školní inspekce
31. Zápis z jednání provedeného ve škole v termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Ilona Ptáčková v. r.

Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka

Mgr. Renata Sedláková v. r.

Mgr. Šárka Macháčová, školní inspektorka

Mgr. Šárka Macháčová v. r.

Mgr. Marek Halla, školní inspektor

Mgr. Marek Halla v. r.

RNDr. Anna Bayerová, Ph.D., školní inspektorka

RNDr. Anna Bayerová, Ph.D., v. r.

Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník

Ing. Vladimír Holuša v. r.

V Brně 2. 1. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Jiří Peroutka,
ředitel školy

RNDr. Jiří Peroutka v. r.

Ve Znojmě 9. 1. 2020